

NÁZEV MATERIÁLU	Stanovisko SP ČR k Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů
Č. J.	63/2021
DATUM ZPRACOVÁNÍ	10. září 2021
KONTAKTNÍ OSOBA	Vladimír Štípek
TELEFON	225 645 249
E-MAIL	vstipek@spcr.cz

ÚVOD

Naše připomínky navazují na pozměňovací návrh pana poslance Jana Volného a podáváme je v koordinaci s Českým svazem pivovarů a sladoven. Vzhledem k tomu, že sněmovní tisk 1190, který se týká obdobného zákona jako toto připomínkové řízení, byl zatím Poslaneckou sněmovnou schválen pouze v prvním čtení, není tedy pravděpodobné, že by Poslanecká sněmovna byla schopna do blížících se voleb do Poslanecké sněmovny dokončit schvalovací proces. Jelikož je spíše pravděpodobné, že změny navrhované v rámci sněmovního tisku 1190 nebudou schváleny, žádáme, aby do návrhu tohoto zákona byly v rámci připomínkového doplněny změny obsažené v pozměňovacím návrhu pana poslance Jana Volného ke sněmovnímu tisku 1190, které byly podpořeny Rozpočtovým výborem i Ministerstvem financí.

Níže následují 4 konkrétní připomínky. Tyto připomínky považujeme za zásadní.

ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

1) Doplnění návrhu zákona:

Navrhujeme doplnit ustanovení § 89 odst. 4, které zní:

„(4) Správce daně může v odůvodněných případech rozhodnout na návrh provozovatele daňového skladu, který uvedl pivo do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky, o opětovném uvedení tohoto piva do režimu podmíněného osvobození od daně za účelem jeho likvidace nebo přepracování. Toto pivo může být do režimu podmíněného osvobození od daně opětovně uvedeno pouze umístěním do daňového skladu provozovatele, který uvedl toto pivo do volného daňového oběhu; pokud tento provozovatel provozuje více daňových skladů, uvede v tomto návrhu daňové sklady, do kterých má být toto pivo umístěno. Provozovateli daňového skladu vzniká dnem opětovného uvedení piva do režimu podmíněného osvobození od daně nárok na vrácení daně.“

V § 89 se za odst. 4 doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Správce daně může v odůvodněných případech rozhodnout na návrh provozovatele daňového skladu o opětovném uvedení piva do režimu podmíněného osvobození od daně za účelem jeho likvidace nebo přepracování, pokud tento provozovatel dopravil v režimu podmíněného osvobození od daně toto pivo z daňového území České republiky do jiného členského státu, ve kterém bylo toto pivo uvedeno do volného daňového oběhu, a tento provozovatel přijal toto pivo ve volném daňovém oběhu z jiného členského státu

zpět na daňovém území České republiky. Toto pivo může být do režimu podmíněného osvobození od daně opětovně uvedeno pouze umístěním do daňového skladu provozovatele, který přijal toto pivo ve volném daňovém oběhu na daňovém území České republiky; pokud tento provozovatel provozuje více daňových skladů, uvede v tomto návrhu daňové sklady, do kterých má být toto pivo umístěno. Provozovateli daňového skladu vzniká dnem opětovného uvedení piva do režimu podmíněného osvobození od daně nárok na vrácení daně.“

Dle potvrzení od Ministerstva financí, je možné tato ustanovení využívat i v jiných případech, než kdy je důvodem pro vrácení piva na daňový sklad současná mimořádná situace spojená s covidem. Může se jednat např. o různé marketingové, kulturní a další obdobné akce, na které je dodáváno pivo a u kterých nelze dopředu přesně určit množství spotřebovaného piva, které bude na dané akci spotřebováno, a nespotřebované pivo je nutno vrátit na daňový sklad za účelem jeho likvidace nebo přepracování (nevýčerpané tanky, cisterny apod.). Proto bychom chtěli požádat, aby k daným ustanovením byla doplněna i důvodová zpráva v tom smyslu, (i) že se jednak odůvodněnými případy rozumí nejenom důvody spojené s covidem, ale i další důvody, a (ii) že provozovatel daňového skladu může požádat správce daně o vydání „hromadného“ rozhodnutí zahrnujícího vícero odůvodnitelných případů, aniž by v rozhodnutí bylo uváděno předpokládané dílčí či celkové množství piva vráceného na daňový sklad. Tento postup předejde situaci, kdy pivovary budou permanentně zasílat správcům daně dílčí žádosti a kdy budou z důvodu opatrnosti ve svých žádostech nadhodnocovat množství piva, které bude pravděpodobně postupně vraceno na daňový sklad. Zároveň významně sníží další nadbytečnou administrativní zátěž jak pivovarů, tak správců daně, aniž by došlo k ohrožení správy daně. **Doporučujeme tedy doplnit výše uvedené testy do zákona.**

Jestliže nebude sněmovní tisk 1190 schválen, předpokládáme, že do tohoto návrhu zákona budou přesunuta i další ustanovení obsažená v tomto sněmovním tisku. Např. se jedná o doplnění pravidel pro dopravu vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně, u kterých se uplatňuje snížená sazba spotřební daně. **V této souvislosti bychom rádi upozornili, že v zaslaném návrhu zákona není (na rozdíl od jiných ustanovení) obsažen nový odstavec 5 v § 85 obsažený ve sněmovním tisku 1190. Doporučujeme zvážit jeho doplnění.** Konkrétně se jedná o následující ustanovení z tisku 1190, přičemž by toto ustanovení mělo vzhledem k dalšímu odkladu nabýt účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení návrhu zákona (účinnost dnem, který následuje po dnu vyhlášení zákona navrhuje i u ostatních bodů).

„(5) Snížená sazba daně z piva pro malé nezávislé pivovary se použije také na pivo, které je dopraveno z jiného členského státu na daňové území České republiky, pokud je vyrobeno osobou, které bylo příslušným orgánem jiného členského státu vydáno osvědčení podle právních předpisů tohoto jiného členského státu obdobné osvědčení podle § 132 odst. 1 nebo která vydala osvědčení podle nařízení Komise upravujícího požadavky týkající se vystavení správního dokladu pro dopravu zboží v případě vlastní certifikace; toto osvědčení je přílohou daňového přiznání, pokud je v něm na pivo uplatněna snížená sazba daně z piva.“

2) Vhodnější definice nepředvídatelné ztráty/znehodnocení

Dle našeho názoru není definice „nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení“ obsažená v zákoně v souladu s jejím vymezením ve směrnici Rady 2020/262, kterou se stanoví obecná úprava spotřebních daní (dále jen „směrnice“).

V článku 6 odst. 5 směrnice je uvedeno, že „(ú)plné zničení nebo úplná či částečná nenahraditelná ztráta zboží podléhajícího spotřební dani v režimu s podmíněným osvobozením od daně, ke které došlo v důsledku nepředvídatelných okolností či vyšší moci nebo na základě povolení příslušných orgánů členského státu zboží zničit, se nepovažuje za propuštění ke spotřebě“.

Z tohoto ustanovení explicitně vyplývá, že důvodem pro úplné zničení nebo úplnou či částečnou nenahraditelnou ztrátu může být neodvratitelná okolnost nebo vyšší moc, tj. postačí jeden z těchto důvodů.

Obdobná úprava je obsažena v článku 45 odst. 1 směrnice, ve kterém je uvedeno: „*V situacích uvedených v čl. 33 odst. 1 a čl. 44 odst. 1 ve vztahu ke zboží podléhajícímu spotřební dani, jež bylo při dopravě na území jiného členského státu, než ve kterém bylo propuštěno ke spotřebě, úplně zničeno nebo nenahraditelně ztraceno v důsledku nepředvídatelných okolností či vyšší moci nebo na základě povolení příslušných orgánů tohoto členského státu zboží zničit, se spotřební daň v tomto členském státě nevybere.*“

V souladu s § 3 písm. q) zákona se nepředvídatelnou ztrátou nebo znehodnocením rozumí „*takové znehodnocení, úplné zničení nebo nenahraditelná ztráta vybraných výrobků, kdy v důsledku prokazatelně nepředvídatelné a neodvratitelné události nemohou být tyto vybrané výrobky předmětem daně podle tohoto zákona.*“

Z textace tohoto ustanovení dovozujeme, že termín „v důsledku vyšší moci“ použitý ve směrnici byl do zákona transponován obratem „v důsledku neodvratitelné události“. Zatímco tedy dle zákona se musí jednat o nepředvídatelnou událost, která je zároveň způsobena vyšší, mocí, dle směrnice postačí pouze jeden z těchto důvodů. Zákon tak vymezuje nepředvídatelnou ztrátou nebo znehodnocení v užším smyslu než směrnice v neprospěch daňových subjektů. **Žádáme proto, aby v návrhu zákona bylo dané ustanovení § 3 písm. q) zákona upraveno tak, aby bylo v souladu se směrnicí.**

3) Zvážení lepšího vymezení pojmu

V §14 odst. 2 zákona, ve kterém jsou vymezeny podmínky, za kterých vzniká nárok na vrácení spotřební daně z vybraných výrobků dopravených do jiných členských států ve volném daňovém oběhu.

Jednou z podmínek zde uvedených je, že vybrané výrobky jsou „dopravovány“ se zjednodušeným elektronickým průvodním dokladem nebo náhradním zjednodušeným elektronickým průvodním dokladem. Jak vyplývá z jiných ustanovení zákona (např. § 5 nebo § 42) pojem „dopravovány“ je nutno chápat tak, že doklady fyzicky doprovází vybrané výrobky.

Přitom jak ze směrnice, tak z návrhu zákona vyplývá, že evidovaný odesílatel předá osobě, která vybrané výrobky dopravuje, „pouze“ referenční kód přidělený správcem daně. Jinými slovy, zjednodušený elektronický průvodní doklad nemusí vybrané výrobky fyzicky doprovázet.

Výše uvedená podmínka je tak v rozporu s novou koncepcí při přepravě vybraných výrobků ve volném daňovém oběhu mezi členskými státy. **Doporučujeme slovo „dopravovány“ nahradit jiným pojmem, který bude nové koncepci lépe vyhovovat.**

Pro úplnost dále uvádíme, že v rámci tohoto ustanovení je uveden pojem „evidovaný odesílatel“, přičemž jeho vymezení je uvedeno až v § 28c zákona. Dáváme na zvážení, zda by vymezení tohoto pojmu nemělo v zákoně předcházet jeho prvnímu použití a zda by tedy nemělo být vymezení „evidované odesílatele“ a evidovaného příjemce“ obsaženo již v § 3 zákona.

4) Vhodnější vymezení osob

Z textace § 28b návrhu zákona vyplývá, že osoba, která hodlá pro účely podnikání přijímat vybrané výrobky uvedené do volného daňového oběhu v jiném členském státě a dopravené do České republiky, je povinna tuto skutečnost oznámit správci daně před prvním zahájením dopravy těchto vybraných výrobků.

Směrnice však evidovaného příjemce (směrnice používá pojem „certifikovaný příjemce“) vymezuje jako fyzickou nebo právnickou osobu zaregistrovanou u příslušných orgánů členského určení za účelem toho, aby v rámci své podnikatelské činnosti přijímala zboží podléhající spotřební dani, které bylo propuštěno ke spotřebě na území jednoho členského státu a poté dopraveno na území jiného členského státu (čl. 3 bod 13 směrnice).

Směrnice tak předpokládá registraci dané osoby a pouze v případě „oprávněného skladovatele“ (provozovatel daňového skladu) nebo registrovaného příjemce (oprávněný příjemcem) uvádí, že poté, co uvědomí příslušné orgány členského státu určení, může jednat pro účely tohoto oddílu jako certifikovaný příjemce.

Směrnice tak rozlišuje mezi registrací a oznámením, přičemž oznámení mohou předložit pouze provozovatel daňového skladu a oprávněný příjemce. Všechny ostatní osoby jsou povinny se zaregistrovat. Návrh zákona toto nerozlišuje. Obdobně je tomu i v případě evidovaného odesílatele. **Doporučujeme lépe vymezit pojmy v rámci zákona, aby se vyřešily popsané problémy.**